Jaargang 115. Vrijdag, 1 Februarij 1856. No. 14.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de **LOTELINGEN** der ligtingen van de NATIONALE MILITIE over de jaren **1852, 1853, 1854 en 1855,** die voor **één jaar** zijn vrijgesteld geweest, dat de EERSTE ZITTING van den MILITIERAAD in deze Provincie zal geopend worden in deszelfs gewone VERGADERZAAL in het RAADHUIS alhier, op MAANDAG den 4den Februarij aanstaande; dat de PROVISIONEEL VRIJGESTELDE LOTELINGEN dezer Gemeente van de jaren **1852** en **1853,** en die van het jaar **1854** tot en met het getrokken nommer **273,** in dien Raad moeten verschijnen op **Woensdag den 6den Februarij**, des voormiddags te 10 uur, en de overigen, van de jaren **1854** (voor zoover zij hoogere nommers dan **273** hebben getrokken) en **1855** op **Donderdag den 7den Februarij** aanstaande, des voormiddags te 9 uur, onverschillig of zij op LIGCHAAMSGEBREKEN of om andere REDENEN reclameren.

Het wordt aan de bovenbedoelde LOTELINGEN bij deze, overeenkomstig art. 37 en 38 der Wet van den 27sten April 1820, **nadrukkelijk aanbevolen,** op den bepaalden tijd **in Persoon** voor dien Raad te verschijnen, dewijl bij verzuim daarvan, het er voor gehouden zal worden, dat zij geene redenen van vrijstelling hebben, en voor de dienst finaal gedesigneerd blijven; zullende evenwel, in gevolge Koninklijk besluit d.d. 20sten April 1826, no. 147, van die opkomst zijn vrijgesteld de MANSCHAPPEN dienende bij de armee te lande of ter zee.

De belanghebbenden worden eindelijk opmerkzaam gemaakt, dat deze dient voor KENNISGEVING, en zij zich niet moeten verlaten op het ontvangen van een OPROEPINGS-BILJET.

GRONINGEN, 21 Januarij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 2den Februarij 1856, 's voormiddags te 10¼ uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Het Congres der Vereenigde Staten heeft, volgens de berigten uit New-York van den 12den, nog geen voorzitter gekozen; en hoewel toen reeds zes weken van de wetgevende zitting zonder eenig nut voor de algemeene belangen verstreken waren, scheen het dat geen van de partijen nog wilde onderdoen.

— In Mexico is de wanorde en verdeeldheid nog toegenomen ten gevolge van een besluit des bewinds, hetwelk tot inkorting van de voorregten der Roomsch-Katholijke geestelijkheid strekte, en onder de bevolking levendig misnoegen verwekt heeft; zelfs is te Puebla de afkondiging van dat besluit door het volk met geweld belet.

Overigens bevestigt zich het berigt van de verbanning der Jezuïten uit Mexico en de terugroeping van den vertegenwoordiger dier republiek uit Rome.

RUSLAND. — TURKIJE.

Betreffende de vredes-onderhandelingen wordt niets nieuws medegedeeld. Meer en meer trekken de onweerswolken af, die nog niet lang geleden den geheelen gezigteinden bedekt hielden en geen enkel merkteeken wordt zigtbaar, wat aan het herstel des vredes zou kunnen in den weg staan. Het Russische kabinet verlangt evenzeer naar den vrede als het Fransche, en sedert dit laatste daarvan de overtuigerdste blijken gegeven heeft, zegt ook de Engelsche regering zich in dien ommekeer van zaken te zullen schikken.

Parijs moet eenstemmig, op het verlangen van Rusland, Oostenrijk en Engeland, tot zetel van het aanstaande vredescongres zijn gekozen. De Keizer van Rusland had zelfs, volgens een Belgisch blad, »aan Parijs de voorkeur boven alle andere steden gegeven, met het doel om den gelukkigen afloop der onderhandelingen te bespoedigen, en om *een nieuw blijk* te geven van de achting, die hij den souverein van Frankrijk toedraagt." Wij zouden wel eens willen weten, wanneer Keizer *Alexander* vroeger ook reeds een blijk van achting jegens Keizer *Napoleon* heeft gegeven.

Het *Journal des Débats* levert een uitgebreid betoog van den heer *de Sacy*, dat blijkbaar geschreven is naar aanleiding van de inlichtingen, die de schrijver op de keizerlijke kanselarij heeft ontvangen. Hij gaat eerst het antwoord van Rusland in zijne bijzonderheden ontleeden, en toont daaruit aan, dat Rusland opregt den vrede verlangt. Hij zet hierop uiteen, dat Rusland voornamelijk heeft toegegeven nadat het door den Koning van Pruissen omtrent de bezwaren van den tegenwoordigen toestand was ingelicht, en treedt dan in eene beschouwing van de moeijelijkheden, welke de Czaar te overwinnen heeft gehad, ten aanzien waarvan hij het volgende mededeelt:

»Men moet zich evenwel niet voorstellen, dat het Keizer *Alexander* gemakkelijk is gevallen om een besluit te nemen, overeenkomstig met zijne persoonlijke neiging en zijne vaderlandslievende gevoelens. Naar men verneemt, was de partij van den oorlog tot op het laatste oogenblik van eene meer dan gewone hardnekkigheid, en ging zij zelfs zoover van het bedreigen der partij die voor het sluiten van den vrede gestemd is. De voorstanders van den oorlog overstemden hunne tegenstanders en waren ten laatste ook geslaagd in het bewerken der bevolking, die reeds luide en in het openbaar begon aan te dringen op het voortzetten van den krijg. Aan deze omstandigheid schijnt het te moeten worden toegeschreven, dat het kabinet te Petersburg met ongeduld de opening der conferentie te gemoet ziet, overtuigd, dat de beraadslaging over het eindtraktaat spoedig zal afloopen, thans nu buiten eenige twijfel de verschillende gevolmagtigden denzelfden geest van matiging en toenadering zullen aan den dag leggen, bezield als zij zijn door een en hetzelfde denkbeeld, vooreerst, om den Keizer van Rusland regt te laten wedervaren, en verder om bij de bezwaren, welke de Czaar in het binnenland te overwinnen heeft, niet buiten de hoogste noodzakelijkheid nog andere van buitenlandschen aard te voegen. Thans, nu de hoofdbeginselen zijn vastgesteld, zou het inderdaad onverklaarbaar zijn, dat men zich omtrent de ondergeschikte punten niet verstond."

Wat het te berde brengen van bijzondere voorstellen aangaat, 't welk in beginsel door Rusland even als de andere punten is aangenomen, zoo merkt de schrijver op, dat Rusland, als oorlogvoerende partij, in het algemeene belang voorstellen zal kunnen ter sprake brengen, even als Frankrijk, Engeland, Sardinië en Turkije. Oostenrijk, Zweden en Pruissen zullen dat niet kunnen doen, doch zullen wel over het voorgestelde kunnen oordeelen. Ingeval deze aangelegenheid in dien zin ook door de geallieërden wordt opgevat, dan laat het zich aanzien, dat de vijfde bepaling tot geene verwikkelingen zal leiden.

Mogten Engeland en Turkije zich van die bepaling willen bedienen ten nadeele van Rusland, dan heeft Rusland daarin een gereed middel bij de hand om zich te verdedigen, In geval bij voorbeeld door Engeland het niet weder opbouwen van Bomarsund werd voorgesteld, dan zou Rusland van zijnen kant kunnen vorderen, dat aan Engeland werd verboden om Helgoland te versterken of meer oorlogsschepen in de Oostzee te hebben dan een bepaald getal. Men gelooft dat, op die wijze uitgelegd, het onbepaalde vijfde punt geene andere gevolgen zal hebben dan die, welke uit het gemeenschappelijk overleg der in de conferentie vereenigde mogendheden zullen voortvloeijen. — Dat Pruissen aan die vergadering zal deelnemen, wordt door den heer *de Sacy* niet in twijfel getrokken.

De *Morning Post* meldt als stellig, dat Pruissen uitgesloten zal zijn van de vredesconferentiën; dat het misschien zal uitgenoodigd worden om het verdrag te sluiten, maar niet om het op te stellen; en dat tusschen Frankrijk en Engeland geen het minste verschil van meening bestaat.

Wat Piëmont betreft, dat mede eene plaats in de conferentiën heeft, moet men het volgende wel in het oog houden. In het Weener congres van 1814 en 1815 beraadslaagden alleen de vijf groote mogendheden, Frankrijk, Engeland, Oostenrijk, Pruissen en Rusland, over de vraagstukken van algemeen belang, en het was alleen over onderwerpen van bijzonder belang dat de gezant der mogendheid, welke regtstreeks bij zulk een vraagstuk betrokken was, aan de beraadslagingen deel nam. De zoo genomen besluiten werden in eene algemeene vergadering goedgekeurd, en toen alles afgeloopen was, werden de gezanten van al de mogendheden tot de onderteekening toegelaten.

Dezelfde regel zal ook ditmaal gevolgd worden. De groote mogendheden zullen onder elkander over de algemeene vredesvoorwaarden beraadslagen, en Piëmont zal alleen aan de discussiën deelnemen over vraagstukken waarbij dit land hetzij onmiddellijk, hetzij als Italiaansche mogendheid, hetzij als zeemogendheid (Midd. zee) belang heeft. Vervolgens zal Piëmont geroepen worden om het traktaat mede te onderteekenen; Piëmont, de eenige staat van den tweeden rang die zijn' naam in dit vredestraktaat zal zien prijken.

Aan een nieuwen brief uit Weenen aan den *Constitutionnel*, ontleenen wij het volgende: »Ter geruststelling van de Engelsche bladen, die niet ophouden waarborgen voor de toekomst te eischen, kan men nog melden dat de geallieërden van den 2den December vast besloten zijn, in het definitive vredes-traktaat de bepaling op te nemen, dat het bezetten van het Russische grondgebied door de verbonden legers zal moeten voortduren, tot dat het hof van Petersburg getrouwelijk zal hebben nageleefd al de bepalingen vervat in het voorloopig ontwerp der vredes-voorwaarden. Meer dan waarschijnlijk is het dat de militaire bezetting van het Russische grondgebied na de ratificatie van het definitive vredestraktaat, zal geschieden door gemengde garnizoenen, zoo als wij zagen gebeuren in den jongsten oorlog tusschen Oostenrijk en Sardinië in 1848. Rusland zal te minder met eenigen grond zich tegen eene zoodanige schikking kunnen verzetten, daar Frankrijk zelf, ten gevolge der gebeurtenissen van 1814 en 1815, drie jaren achtereen vreemde bezetting moest toelaten. Eerst na het congres van Aken, in 1818, werd bepaald dat de vreemde troepen het Fransche grondgebied zouden ontruimen."

Ook te Weenen houdt men zich stellig overtuigd, dat het Rusland alleszins ernst is, op den grondslag der aangenomene 5 punten langs den weg van een congres tot den vrede te geraken. Prins *Gortschakoff* moet het Oostenrijksche kabinet eene per telegraaf ontvangene depêche medegedeeld hebben, waarin uitdrukkelijk gezegd wordt, dat het Petersburgsche kabinet alle doellooze discussie wenscht te vermijden, welke de definitive sluiting des vredes slechts zoude vertragen.

Le Nord bevat o.a. de volgende regelen over het artikel in het *Journal de St.-Pétersbourg*, dat wij in ons vorig nommer ter kennis onzer lezers bragten:

»Ja, dat is eene openhartige, edele taal, en wij zijn nieuwsgierig te weten of de Engelsche pers thans in haar wantrouwen zal blijven volharden, dan wel of zij op loyale wijze zal erkennen dat de Westersche mogendheden zich bevonden tegenover een' vijand, aan wien niemand het regt heeft de les te lezen, noch in naam van het vaderlandsch gevoel, noch in naam van den moed, noch in naam der menschheid, noch in naam der beschaving.....

»Groot is dan ook van nu aan de erkentelijkheid jegens Rusland, en overal wordt de grootmoedige gedachte, die aan Rusland zijne toetreding heeft ingegeven tot de voorstellen, van waar de vrede moet uitgaan, gezegend en toegejuicht. Die gedachte wordt gelaakt, veroordeeld door hen, die uit den oorlog een voordeel zochten te trekken, dat alléén de oorlog kan opleveren. Die lieden zijn te vergelijken bij de raven, die de optrekkende legers volgen, tuk op de lijken, die op de slagvelden zullen blijven liggen. Wij hebben die noodlottige kreten gehoord, doch gelukkig werden ze weldra door de stem van Europa gesmoord, en die stem belet dat zij op nieuw worden vernomen."

Ofschoon ook de toerustingen, die nog voor eenige dagen door de oorlogvoerende mogendheden voor den strijd in het voorjaar werden gemaakt, waarschijnlijk nu slechts eene historische waarde zullen hebben, mag het toch belangrijk geacht worden te vernemen, welke aanstalten Rusland getroffen heeft om aan het naderende onweder het hoofd te bieden. Sedert de zittingen van den krijgsraad was het hoofddoel van de Russische strategen voornamelijk op Polen gerigt. De vestingen van dit koningrijk, aan wier herstelling jaren lang de gooötste sommen werden besteed, zijn allen naar een systeem van verdediging gebouwd, 't welk verdient de opmerkzaamheid van alle krijgskundigen daarop te vestigen. Die vestingen werden allen voor één jaar van levensmiddelen voorzien, zoodat de Russen het plan schijnen gehad te hebben zich achter hunne verschansingen te verdedigen. Zij trokken daar ook hunne garde- en reservetroepen te zamen, zoodat de plaatsing van het Russische leger ook daar een buitengewoon krijgszuchtig aanzien heeft.

De jongste berigten uit de Oostzee melden dat er, ten gevolge der buitengewoon zachte wêergesteldheid, in de Russisische havens een levendige handel gedreven wordt, zoodat het gebrek aan koloniale waren, zout en andere buitenlandsche producten in de Russische Oostzee-provinciën minder drukkend wordt, en de uitvoer van Russische producten en daarmede ook de toevoer van gereed geld weder toeneemt.

Men heeft berigten aangebragt van Konstantinopel van den 21sten dezer. De aanneming der vredesvoorwaarden door Rusland was er den 19den bekend geworden, en heeft eene geweldige sensatie verwekt. Er is een koerier naar de Krim gezonden. Men beschouwde de schorsing der vijandelijkheden als op handen. Het vuur der Russen duurde den 15den nog voort.

DUITSCHLAND.

Uit de bescheiden, welke van regeringswege aan de beide huizen van den Pruissischen landdag, bij de voordragt der begrooting, zijn medegedeeld, blijkt, dat de herhaalde opgave der Engelsche dagbladen, wegens de belangrijke voordeelen, welke den handel van Pruissen, ten gevolge van de blokkade der Russische havens, zouden zijn ten deel gevallen, ten eenemale ongegrond is geweest. Het jaar 1854 is, wat betreft de in- en uitgaande regten, voor Pruissen een ongunstig financiëel jaar geweest. Gedurende de drie eerste kwartalen zijn 750,000 th. minder dan in gelijk tijdsverloop van 1853 is ontvangen, opgebragt, en toch zijn in 1853 de Russische havens niet geblokkeerd geweest.

— De bekende prins *van Armenië*, die eenigen tijd te Berlijn in verzekerde bewaring is geweest, is den 27sten van daar weggevoerd om bij de Nederlandsche grenzen aan de bevoegde magt te worden overgeleverd.

— Op den dag dat de vredestijdingen te Keulen aankwamen, werd van daar, door een' handelaar in effecten, naar Frankfort getelegrafeerd, om voor hem, voor zekere som effecten »*aan te koopen.*" Het berigt te Frankfort aangekomen, luidde »verkoopen." Zoo geschiedde het en de effecten-handelaar leed eene schade van duizende guldens, doch hij weigerde de betaling, en verwijst het effecten-kantoor te Frankfort naar het telegraaf-bureau. Men is benieuwd te vernemen of het Frankforter handelshuis dat kantoor zal aanspreken, maar meer nog, of dat vrijwillig of gedwongen betalen zal.

DENEMARKEN.

De graaf *v. Reventlow* heeft aan den Holsteinschen landdag voorgesteld een adres aan den Koning van Denemarken te rigten, waarbij gevraagd wordt, dat het hertogdom bij den troon vertegenwoordigd worde op eene wijze, dat de heilige regten van het hertogdom gewaarborgd zijn.

De voorsteller trad, bij de ontwikkeling van zijn voorstel, eerst in eene historische beschouwing van de verhouding van het hertogdom Holstein tot het koningrijk Denemarken, en zeide daarop, dat de constitutie van den 2den Oct. 1855 voor den geheelen staat de belangen van het hertogdom in gevaar bragt en zijne regten schond. In den rijksraad, de gezamenlijke vertegenwoordiging van alle deelen des lands, was het getal vertegenwoordigers van het hertogdom Holstein onvoldoende. En hoe zijn nog die vertegenwoordigers gekozen? Bijna met een spel, met eene loterij kan die keuze worden vergeleken. Daarom wilde hij den Koning de ware toedragt der zaak hebben voorgelegd en verzoeken, die veranderingen aan te brengen, welke de heiligste belangen van het hertogdom onverlet lieten.

De landdag heeft, ofschoon de commissaris des Konings zich daartegen verzette en zich daarop uit de zaal verwijderde, besloten eene commissie te benoemen om het gedane voorstel te onderzoeken. De ontbinding van den landdag wordt daarop als ophanden beschouwd.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN 28 Januarij.

— Alhier heeft eene meeting plaats gehad, waarin een adres aangenomen is, dat aan de Koningin zal worden aangeboden, strekkende om H. M. te verzoeken tot het openen van eene enquête aangaande het gedrag van lord *Stratford de Redcliffe*, onzen gezant te Konstantinopel, ten opzigte van generaal *Williams*, den heldhaftigen verdediger van Kars.

— Kardinaal *Wiseman* is benoemd tot lid van het koninklijk instituut van wetenschappen.

— Volgens de *Edinburgh Express*, is het vijfde deel van de geschiedenis van *Macaulay* ter perse gelegd.

— Aan een Engelsch tijdschrift ontleenen wij de volgende opgave van de traktementen der uitvoerende magt. Terwijl aan de Koningin en de koninklijke familie eene som wordt uitgekeerd van 699,165 p. st. of *f* 8,389,980, genieten de leden van het kabinet de navolgende jaarlijksche belooningen: de eerste lord van de schatkist 5000 p. st. of *f* 60,000; de kanselier van den exchequer 5000 p. st. of *f* 60,000; de minister van binnen- en buitenlandsche zaken en van koloniën mede ieder 5000 p. st. of *f* 60,000; de minister van oorlog 2,480 p. st. of *f* 29,760; de eerste lord van de admiraliteit 4,500 p. st. of *f* 54,000; de lord-kanselier, met inbegrip van zijn traktement als speaker van het huis der lords, 14,000 p. st. of *f* 168,000; de lord voorzitter van den raad 2000 p. st. of *f* 24,000; de groot-zegelbewaarder 2000 p. st. of *f* 24,000; de kanselier van het hertogdom van Lancaster 4000 p. st. of *f* 48,000; de eerste commissaris voor de bosschen of domeinen 2000 p. st. of *f* 24,000; de postmeester-generaal 2,500 p. st. of *f* 30,000; de voorzitter van het Board of control (rekenkamer) 3,500 p. st. of *f* 42,000.

— Een Engelsch officier, tot het legerkorps van *Omer*-pacha behoord hebbende, werd bij den overtogt over den Ingur gekwetst en genoodzaakt naar zijn vaderland terug te keeren. Daar de honig een der kostelijkste en voornaamste producten van het land is, nam hij er eenen pot van naar zijne geboorteplaats, Falmouth, mede en bragt dien op een' maaltijd te voorschijn, door zijne familie ter eere van zijne terugkomst gegeven. Ieder proefde er meer of minder van en spoedig vertoonden zich al de verschijnselen van vergiftiging door opium. Sommigen waren in eenen toestand van verdooving, anderen van luidruchtige vrolijkheid, terwijl hunne verbeelding hun de aangenaamste en schitterendste tooneelen voorspiegelde. Een geneesheer werd geroepen, die, nadat hij het noodige verordend had, de gebruikte spijzen onderzocht, zonder iets te vinden, dat vermoeden opwekte. Hij zelf proefde van den vreemden honig en ondervond daarop insgelijks eene zonderlinge verbijstering van zinnen, die evenwel langzamerhand overging, even als bij de anderen, waarvan elk nu verhaalde, welke gewaarwordingen ondervonden waren. Men herinnerde zich nu plaatsen van oude schrijvers, waar melding gemaakt wordt van eene soort van honig, waarvan het gebruik uitzinnig maakt of eene diepe verdooving veroorzaakt, en dit is het uitwerksel van den honig der bergen van den Caucasus, alwaar de bijen zich op de azalia's en rhododendrons voeden. *Xenophon* verhaalt zelfs, dat een geheel legerkorps op eens door eenen aanval van uitzinnigheid of van tijdelijke dronkenschap werd aangetast, omdat het van honigraten gegeten had, die zich aan de zijde van den weg bevonden. De honig, die deze verschijnselen veroorzaakt had, werd onderzocht; men nam de proef met honden en het bleek inderdaad, dat er narcotische stoffen in waren.

— In Ailesbury, de stad die door de heeren *Disraeli* en *Layard* in het Lagerhuis vertegenwoordigd wordt, is in de vorige week door eene zeer talrijk bezochte meeting eenparig besloten aan Hare Majesteit eene vredelievende staatkunde aan te bevelen. Het daartoe strekkende adres vermeldt eerst de door Rusland aangenomen vredesvoorwaarden en wijst het belangrijke derzelve aan; daarna vervolgen de adressanten aldus: »Evenwel vreezen wij dat het in Europa heerschende stelsel van diplomatieke goochelarij, alsmede de verbazend groote aanstalten voor een nieuwen veldtogt ons die voordeelen zouden kunnen doen verliezen. Daarom bidden wij Uwe Majesteit om in uwe vredelievende bedoelingen te volharden, want de tijd is gekomen om aan den oorlog een eind te maken en om den vijand met grootmoedigheid en inschikkelijkheid te behandelen."

— Te Dingwal in Schotland heeft eene vergiftiging door dolle kervel, welke men voor andere groenten had aangezien, plaats gehad, ten gevolge waarvan drie personen, waaronder twee geestelijken, het leven verloren en verscheidene andere nog niet buiten gevaar zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Januarij.

De zitting van het wetgevend ligchaam zal den 25sten Februarij plegtig worden geopend.

— Thans wordt maarschalk *Pélissier* stellig te Parijs verwacht. Men denkt dat hij onmiddellijk na de terugkomst van generaal *Martimprey* in de Krim van daar zal vertrekken. De maarschalk heeft bereids aan een' zijner vrienden geschreven, eene woning voor hem in de rue Madeleine in gereedheid te brengen. »Die woning moet echter niet te hoog zijn," schrijft *Pelissier*, »want ik ben zoo dik geworden dat ik moeijelijk stijgen kan." — Wij geven hier woordelijk terug wat we in een Fransch dagblad lazen.

— *Derwich*-pacha, die de Porte op de militaire conferentiën te Parijs zoude vertegenwoordigen, is te Marseille aangekomen. Het stormachtige weder in de Middellandsche zee is oorzaak dat hij voor dat doel te laat komt. Hij is naar Parijs doorgereisd en zal nu welligt in plaats van het oorlogs-, het vredescongres namens zijne regering mede bijwonen.

— Volgens een officiëel verslag over de laatste verschijning der cholera te Parijs, stierven er van November 1853 tot December 1854, toen de laatste gevallen voorkwamen, 9096 personen. In de jaren 1832 en 1849 waren in evenredigheid van het toenmalig getal inwoners, meer dan tweemaal zooveel personen aan die ziekte bezweken.

— De maatschappij van den spoorweg naar Versailles is door den regtbank veroordeeld tot 150,000 frs. schadeloosstelling aan mevrouw *Geofferoy*, die bij het ongeluk, dat

op den spoorweg plaats had, den 9den November j.l. zwaar gekwetst werd, ten gevolge waarvan zij haar geheele leven gebrekkig zal loopen.

— Een der dagbladen behelst de volgende aankondiging: »De ouders van een eenentwintigjarig meisje, goed onderwezen en in bezit van 4300 fr. rente, doch behebt met de St. Vitus-dans, wenschen haar uit te huwelijken aan een' geneesheer van 40 of 45 jaren, die onophoudelijk zijne zorg aan haar zal kunnen wijden."

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 29 Januarij.

Plegtige uitreiking van de Onderscheidingen aan de Bekroonden uit Nederland op de Tentoonstelling van Nijverheid aller volkeu te Parijs.

Een' gewigtigen invloed heeft de wereld-tentoonstelling te Londen, in 1851, op de nijverheid van vele volken gehad; Engeland zelf, niet minder dan Frankrijk en de Duitsche staten, Nederland en België enz., trokken van de aldaar ten toon gespreide voortbrengselen en gewrochten, van de gewisselde gedachten partij, om, ieder naar zijne behoeften en middelen, zijne nijverheid te vervolmaken en op den nieuwen wedstrijd, indien die mogt geopend worden, nieuwe en meerder eere in te leggen.

En die wedstrijd had plaats, te Parijs, in het vorige jaar. Indien een voordeel daaraan ontbrak, hetwelk de tentoonstelling te Londen had mogen genieten, het was het genot des algemeenen vredes. Toch werd de vroeger aangekondigde edele wedstrijd gehouden en beantwoordde hij, ondanks minder gunstige omstandigheden, allezins aan de verwachtingen; getuigen des bevoegde beoordeelaren, dat er in vele vakken voortgang in het te voorschijn brengen, in de bewerking van de grondstoffen viel op te merken; meerder verfijning, meerder kunstsmaak.

Ruim de *helft* van de ten toon gespreide voorwerpen was uit het Fransche keizerrijk en zijne bezittingen en koloniën (10,691); de kleinste helft (10,148) uit de andere Staten, waaronder 2574 uit Groot-Brittanje en zijne koloniën, 1313 uit Pruissen, 1296 uit Oostenrijk, 686 uit België, 411 uit Nederland en zijne koloniën. De tentoonstelling van schoone kunsten was te Parijs niet onder die der eigenlijke nijverheid begrepen. Er waren uit 26 staten, 2154 inzenders, van 5128 nommers. Ook hier was nagenoeg de helft uit Frankrijk.

In vergelijking met de andere buitenlandsche staten, en vooral met de door verschillende omstandigheden mindere toezendingen uit Nederland naar de Londensche tentoonstelling, mag het getal voorwerpen van ons land te Parijs vrij talrijk genoemd worden. Het mag te aanzienlijker heeten, als men nagaat, dat op de tentoonstellingen alleen van de eigen volksvlijt in Frankrijk, in het begin dezer eeuw, dat getal weinig of niet overtroffen werd (540, in 1802); dat op die, door Nederlanders (met België vereenigd) in 1820 te Gent gehouden, 1763 voorwerpen werden ten toon gesteld; te Haarlem (in 1825) 5000; en zoo opklimmende, gelijk ook in Frankrijk en elders voor de eigen nijverheid gestadig meer belangstelling voor dergelijke tentoonspreiding van voorwerpen van volksvlijt werd opgemerkt.

De schok in het voordeel daarvan, bij regeringen en bevolkingen, sedert de Londensche tentoonstelling gegeven, was zeer groot, en dat Nederland zich, van den beginne dat er van de tentoonstelling te Parijs sprake was, voornam zijne nijverheid aldaar meer te doen gelden, dan te Londen het geval was, blijkt o. a. uit de cijfers van de bekrooningen, aan Nederlandsche inzenders ten deele gevallen.

Te *Londen* werden aan Nederlanders toegekend: 1 raadsmedaille, 16 prijsmedailles en 11 eervolle vermeldingen. Te zamen 28.

Te *Parijs* werden aan Nederlanders toegewezen: 2 gouden eeremedailles, 16 medailles van de 1ste klasse (zilveren), 46 medailles van de 2de klasse (bronzen), 58 eervolle vermeldingen. Te zamen 120.

Deze eenvoudige cijfers toonen, hoe veel meer belangstelling in Nederland voor deze tentoonstelling der nijverheid van alle volken is ontstaan, en met hoeveel vrucht dit is geschied. Het getal der onderscheidingen, door landgenooten bij deze tweede grootsche gelegenheid behaald, overtrof zelfs dat der inzenders uit Nederland in 1851 te Londen, dat 114 beliep.

Een en ander wettigt allezins den luister, aan de uitreiking van die eereblijken bijgezet, waartoe de dag van heden was bepaald. Het was een waar feest, der nijverheid en kunst toegewijd. Den minister van binnenl. zaken was, zoo men weet, de aangename taak opgedragen, om de hulde, aan degelijkheid en sierlijkheid van arbeid toegekend, te bekroonen.

De zaal van de Eerste Kamer der Volksvertegenwoordiging was tot deze gelegenheid smaakvol ingerigt, zij was wel gekozen, zoowel om hare kunstwaarde, als omdat zich daaraan herinneringen verbinden van een gedenkwaardig verleden (in 1652 werd de bouw er van aangevangen, en zes jaren later voltooid); zij was eenmaal de zaal der Staten van Holland, die zeker in hunnen tijd, wat kennis en bevordering van handel en nijverheid betreft, over de gansche wereld uitblonken; zij werd nu korte jaren geleden verbouwd en toont de afbeelding ten voeten uit van Koning *Willem II*, door *Kruseman*, en van een achttal portretten van Neêrlands beroemdste staatslieden, die tot aanwakkering van volksvlijt, kunsten en wetenschappen in ons midden zoo veel hebben bijgedragen; voorts zinnebeeldige voorstellingen van vrede en oorlog; terwijl het gewelf van deze prachtige zaal met afbeeldsels van onderscheidene volken der aarde prijkt.

De uitreiking der medailles geschiedde door z. exc. den minister, nadat de heeren *W. J. C. Adriaan van Hasselt* en *J. Wittering*, in hunne respectieve betrekkingen tot de tentoonstelling, voor zooveel Nederland betreft, verslagen hadden uitgebragt. De minister hield eene aanspraak tot de bekroonden, alvorens zij uit hunne handen de hun toegekende eereblijken ontvingen. Deze toespraak luidde o.a. aldus:

»Mijne Heeren! Voor de tweede maal in een tijdvak van vijf jaren werd aan de beschaafde volken der aarde de oproeping gedaan, om het voortreffelijkste wat bij hen op het gebied der nijverheid en schoone kunsten wordt voortgebragt, in eene Europesche wereldstad bijeen te brengen.

»Schier allen gaven aan die oproeping gehoor, en terwijl elders de oorlogsvlam woedde, verrees in Frankrijks hoofdstad een tempel aan de kunsten en nijverheid gewijd, als een zinnebeeld van de zegeningen des vredes en als een heerlijk teeken van hetgeen 's menschen geest vermag te bevatten en zijne hand te wrochten.

»Ook Nederland aarzelde niet, deel te nemen aan den edelen wedstrijd, die tusschen de volken werd gevoerd en de voortbrengselen van zijne nijverheid en kunst aan de beoordeeling der beschaafde wereld te onderwerpen.

»De Nederlandsche afdeelingen hebben op de wereld-tentoonstelling eene eervolle plaats bekleed.

»De verzameling der voorwerpen van nijverheid mogen in uiterlijk vertoon bij die van andere natiën hebben achtergestaan, het nader onderzoek heeft hare waarde doen uitkomen, en op nieuw bevestigd hetgeen ten opzigte van Nederland en de Nederlanders meermalen is getuigd, dat zij meer *zijn* dan *schijnen*.

»Dat bewijzen de eereteekens, bij de tentoonstelling der nijverheid aan Nederlanders toegekend. Van 349 inzenders hebben *twee* gouden eeremedailles, *achttien* medailles der eerste klasse, *zesenveertig* medailles der tweede klasse en *achtenvijftig* eene eervolle vermelding behaald.

»Ook de Nederlandsche kunstenaars hebben waardiglijk de eer der Hollandsche school opgehouden.

»Mijne heeren bekroonden, hier aanwezig, ik heb er als Nederlandsch minister prijs op gesteld, u, in het bijzijn der aanzienlijke mannen, hier vergaderd, en van de voorstanders van nijverheid en schoone kunsten, die u omringen, de door u behaalde eereblijken te overhandigen.

»De roem, door u behaald, is niet uitsluitend de uwe; hij is door u voor Nederland verworven.

»Het is uit naam der Nederlandsche natie en van haren Koning, dat ik u geluk wensch met de onderscheiding die u te beurt viel. Met regt moogt gij trotsch zijn op eene overwinning, waar zoovelen met u om de zege hebben gekampt. De erkenning uwer verdiensten voor het oog der beschaafde wereld, schenke u eene regtmatige zelfvoldoening en zij het loon der zorgen, door u aan de ontwikkeling van nijverheid en kunst gewijd.

»Uit naam der Nederlandsche natie en van haren Koning zeg ik u dank, dat gij op de wereld-tentoonstelling hare eer waardiglijk gehandhaafd en den naam der beroemde Hollandsche school en der Nederlandsche nijverheid luisterrijk hebt opgehouden.

»Ontveinzen wij het ons echter niet, mijne heeren, er blijft op het gebied der schoone kunsten en nijverheid nog veel te doen over. Bij het voorwaarts streven der eeuw, bij de schier dagelijksche vorderingen, die in elk vak van menschelijke kennis overal worden waargenomen, eischen de pligt en het belang van elke natie, die niet op den achtergrond wil geraken, dat zij rusteloos en onafgebroken op den weg van ontwikkeling voortga.

„Heilzaam en nuttig was daarom de gelegenheid, die geopend werd om te beoordeelen de plaats, welke in den grooten wedstrijd der volken door Nederland werd vervuld.

»Laat ons, mijne heeren, waarderen het goede, dat bij ons wordt gevonden, maar laat ons het oog niet sluiten voor hetgeen ons ontbreekt. Laat ons, met behoud van het eene, onophoudelijk en met al de kracht van geest die het kenmerk der Nederlanders is, trachten het andere te bereiken, dan zal ons vaderland, dat in zoovele opzigten is gezegend, meer en meer toenemen in ontwikkeling en bloei, en ook op het gebied van kunst en nijverheid voor geen volk der aarde behoeven achter te staan."

Des namiddags werd de plegtigheid met een groot feestmaal besloten.

Dit feest zal gewis, om de hooge beteekenis er van, eenen streelenden indruk achterlaten; en, terwijl hun, die uit Nederland in velerlei vakken van nijverheid, den palm mogten wegdragen, daarmeê geluk mag gewenscht worden, moge het hun en anderen ten prikkel strekken, niet stil te staan op de baan van edelen wedijver der volken. (*Amst. Ct.*)

— Naar ons, van eene doorgaans wel onderrigte zijde, wordt verzekerd, zoude het bezoek, dat de heer staatsraad, commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, dezer dagen aan de residentie heeft gebragt, niet in verband staan met diens vervanging, zooals door anderen is vermeld. (*'s Gravenh. Nieuwsb.*)

— Dezer dagen had, naar men verzekert, te Tilburg een tweegevecht plaats tusschen een' burger en een' officier van het garnizoen. In de manége der dragonders moet de strijd gevoerd zijn, met ongelukkig gevolg voor beide partijen. Beide toch moeten, hoezeer niet gevaarlijk, gekwetst zijn. Men verneemt dat de zaak bereids aan de justitie bekend is en dat er een onderzoek naar het gebeurde ingesteld wordt.

AMSTERDAM, 30 Januarij.

Men verneemt dat de heer *F. G. W. Linck*, uit Naarden, in hooger beroep is gekomen van het vonnis der arrondissements-regtbank te Amsterdam, waarbij hij, op aanklagt van jhr. *M. Salvador*, veroordeeld is ter zake van het plaatsen eener advertentie in het *Algemeen Handelsblad.*

HAARLEMMERMEER-POLDER, 27 Januarij.

Sedert de jongste regenachtige dagen, is het met een groot deel onzer landerijen weder erbarmelijk gesteld. Over p. m. drie duizend bunders land, waarvan een groot deel bezaaid, rollen weder de golven en vernietigen de hoop en de verwachting van den landman op eenen oogst, zoodat hij de groote kosten en moeiten, die hem het bewerken en bezaaijen dier gronden veroorzaakt hebben, als verloren mag beschouwen. Intusschen is het te wenschen, dat het te benoemen polderbestuur zich meer aan de belangen late gelegen liggen van hen, die hunne kapitalen in deze onderneming staken, en dat zij in de eerste plaats hunne zorgen aan de bemaling en waterberging wijden, welke beide veel, of liever alles, te wenschen overlaten.

LEEUWARDEN, 30 Januarij.

In de *Leeuwarder Courant* van gisteren wordt van de Lemmer geschreven, dat de zee aldaar sinds den 26sten dezer zoodanig met ijs bezet was, dat de scheepvaart op en van die haven geheel gestremd werd; "wij kunnen thans aan het reizend publiek mededeelen, dat alhier gisteren avond drie personen van de Lemmer zijn aangekomen, die den overtogt van Amsterdam naar die plaats per beurtman hadden gedaan, zoodat de vaart nu weder ongehinderd kan geschieden.

GRONINGEN, 31 Januarij.

De heden in deze stad gehoudene inzameling van gelden ten behoeve van de ongelukkigen op Banda, Ternate en andere eilanden in den Molukschen archipel heeft de som van *f* 387,68⁵ opgebragt.

— Wij vernemen dat de heden gehoudene proefvaart met de nieuwe ijzeren stoomboot van hier naar Delfzijl, zeer tot genoegen van allen die haar hebben bijgewoond is afgeloopen.

— Het declamatorium, 'twelk eergisteren avond alhier ten voordeele van de algemeene armen dezer stad werd gehouden, lokte een groot aantal heeren en dames naar de concertzaal heen. De heeren mr. W. C. A. Alberda van Ekenstein, J. Kool, D. J. Scheepers, H. L. Wichers en J. J. Modderman droegen bij afwisseling het gedicht van Bogaers, *De togt van Heemskerk naar Gibraltar*, voor. Behoeven we meer te zeggen, om aan te duiden, dat dien avond iets schoons en op eene schoone wijze werd voorgedragen? Voorzeker niet voor hen, die met dat uitstekend gedicht van den vaderlandschen zanger bekend zijn, 't welk van het begin tot het einde de meesterhand verraadt, en voor hen, die genoemde heeren ook vroeger reeds hadden hooren declameren en dus met regt mogten verwachten, dat al het boeijende en bezielende van het vers zou worden teruggegeven. En die verwachting werd, wij kunnen dit gerust verzekeren, bij allen nog overtroffen. De indruk, dien de voordragt op de hoorders maakte, was onweerstaanbaar, en met luide toejuichingen werden de sprekers ten slotte begroet. Wij voegen hier nog bij, dat den heer Hageman de lof toekomt door de keuze der muzijk, die zich bij afwisseling liet hooren, tot verhooging van het genot van dien avond te hebben bijgedragen. — De zuivere opbrengst van dit concert heeft ongeveer *f* 325 bedragen.

— Maandag morgen vertrok de koopman D. D. K. van *Nieuwolda* naar Winschoten en kwam des avonds op den bestemden tijd niet in zijne woning terug. Dit wekte ongerustheid bij zijne dochters te huis en men zond hem boden achterna, om onderzoek te doen, of er mogelijk een ongeluk met hem voorgevallen ware, tot welke gedachte vroegere geschiedenissen wel aanleiding gaven. Men werd gewaar, dat bij omstreeks vier uur een herbergje tusschen Scheemda en Nieuw-Scheemda verlaten had, om naar huis te keeren; meer kon men niet ontdekken. De vrees werd dus sterker, dat het Termunter zijldiep mogelijk zijn doodbed was geworden. Ongelukkig werd dit des anderen daags bewaarheid; na lang zoeken, vond men eerst zijne pet en daarna het lijk in genoemd Zijldiep, kort bij het Waar, weder terug.

— Uit *Smilde* schrijft men, dat zich ook daar reeds de spreeuwen hebben laten zien en hooren, als voorboden van een vroeg voorjaar.

In een dagblad lezen wij het volgende aangaande de voordeelen die uit den verbouw van zonnebloemen zijn te trekken: In Engeland begint men met toenemend nut de groote zonnebloemen op de beste wijze te verbouwen en winstgevend te maken. Eerst oogsten de bijen uit hare ontelbare kleine zaadbloesems (elke zaadkorrel heeft eene bijzondere) een' overvloed van honig en was. De zaadkorrels geven, als lijnzaad behandeld, groote massa's van de beste olie voor tafelgebruik enz., ook bijzonder voor schilders, die voor blaauwe en groene verwen geen betere olie kunnen vinden. Tot vetmesting van gevogelte is er geen beter middel, dan zaad van zonnebloemen. De zeep van zonnebloemenolie is een voortreffelijk schoonheidsmiddel voor de huid, welke ze weeker, zachter en blanker maakt. Als baardzeep is ze de voortreffelijkste. Faisanten door dit zaad gevoed, krijgen een zachter, veelkleuriger gevederte. Het meel uit de zaadkorrels geeft het fijnste baksel en aan het brood eene grootere voedzaamheid, terwijl het ligter te verteren is. Eindelijk krijgt men uit de plant de fijnste vezelen, die wegens hunne zijdeachtigheid in China menigvuldig onder de zijde gemengd worden. In groote menigte verbouwt men ze tusschen aardappelen, waar ze tusschen de voren 12 voeten van elkander worden geplant. In China verbouwt men honderdduizenden zonnebloemen, en bereidt er voedsel, zijde en olie uit. De plant zou ook geschikt zijn om er papier van te maken.

Het *Lyceum-theatre* te Londen was eens getuige van de bewonderenswaardige gevatheid van een landgenoot. In zeker stukje werd op het tooneel de vraag gesteld:

»What else can any Dutchman do
But drink his grog and smoke his pipe."

(Wat kan een Hollander anders dan zijn pijp rooken en zijne slokjes drinken?)

Waarop een zoon van Holland in het parterre opstond en onmiddellijk ten antwoord gaf:

»And burn your ships at Chatham toe."

(En ook uwe schepen te Chatham verbranden!)

Het verraste publiek juichte den man toe, die de stereotype schimp van het buitenland dus schitterend logenstrafte, schoon het hem liever buiten de zaal zou hebben geworpen.

AANBESTEDING.

Groningen, 31 Januarij. Heden morgen had alhier in een der vertrekken van het raadhuis de aanbesteding voor het jaar 1856 plaats van:

1. Het vernieuwen en onderhouden van pompen en riolen; aannemer *H. Maas*, voor *f* 2393.
2. Het wieden en schoonhouden der marktplaatsen, pleinen, straten, enz., *f* 434, *f* 315,60, laagste inschrijver *C. Loor*, voor *f* 265,10.
3. Het onderhoud van het sterrebosch, wandelpaden, afwateringsgoten, enz., *f* 239, *f* 190, *f* 184,99, laagste inschr. *J. J. Koning* en *H. J. Bleeker*, voor *f* 149.

Mede had de aanbesteding plaats van het gedeeltelijk afbreken en vergrooten van het verlaatshuis te Martenshoek, met bijlevering van alle daarbij behoorende materialen, *f* 1923, *f* 1892, *f* 1825, laagste inschrijver *Edo Kampen*, te Hoogezand, voor *f* 1700.

KERKNIEUWS.

Bij de Herv. gemeente te Nes en Wierum is tot predikant beroepen, ds. *J. A. C. F. Revel*, thans te Augsbuurt, Lutkewoude en Kollumerzwaag; en te Hantum en Hantumhuizen, ds. *W. van den Bytel*, thans te Gaast en Ferwoude.

— Te Mijdrecht is beroepen de heer *J. C. Koch*, theol. dr.

INGEZONDEN STUKKEN.

De Heggerank.

In de *Groninger Courant* van den 30sten Jan. 1856 komt het berigt voor, dat de apotheker Bonnewyn, te *Thienen* in België, den *witten wijngaard* of *Bryonia alba* als eene nieuwe en overvloedig opleverende meelstof zoude hebben opgegeven. Ik reken het niet onbelangrijk voor de lezers van dit Blad het volgende hieromtrent mede te deelen.

De *wilde wijngaard*, zoo genoemd naar het blad dat veel op dat van den wijnstok gelijkt, of *heggerank*, daar zij veel in *heggen* groeit, is, *of* de, in het aangehaald berigt genoemde, *witte wijngaard* of *eenhuizige Heggerank* (*Bryonia alba*) met *zwarte* vruchten, die echter in Nederland zeldzaam is, *of* de *gewone* of *tweehuizige Heggerank* (*Bryonia dioica*) of *roodbes Bryonie*, *wilde wijngaard*, ook wel *stikwortel* of *kwartelbezien* genoemd, met *roode* vruchten van grootte nagenoeg als *roode* albessen (zie mijne *Landhuishoudkundige Flora* bl. 80). Beide gelijken veel op elkander, komen in eigenschappen overeen en kunnen door elkander gebruikt worden. De laatste is bij ons niet zelzaam. Zij is afgebeeld in de genoemde *Flora*, in de *Flora Batava* no. 75 en bij Miquel *Nederlandsche vergiftige Gewassen* plaat 24.

Beide zijn overblijvende planten met eenen zeer grooten, dikwijls armdikken wortel, die, wel is waar, veel meel bevat, maar daarenboven eene scherpe stof, die hevig purgeerend is, waarop men bij het gebruik van dezen wortel verdacht zal moeten wezen. Miquel (t. a. pl. 142) zegt daarvan: »De wortel heeft sterke drastische en braakwekkende eigenschappen en veroorzaakt hevige buikpijnen en ontsteking der ingewanden. Een chirurgijn gaf, naar het verhaal van Orfila, aan eene vrouw, ten einde de melkafscheiding te doen ophouden, eenen drank van ééne once van dezen wortel op een liter water en een lavement van een sterk afkooksel deszelven, met dat gevolg dat de ongelukkige vrouw vier uren daarna reeds overleden was, onder verschijnselen van ontsteking der ingewanden" (*Toxicologie* I p. 681). Uitwendig op de huid, maakt hij ontsteking en blaren. In het berigt van den heer Bonnewyn komt wel voor, dat de wortel eerst van zijne scherpe stof moet ontdaan worden; maar er wordt niet bij gezegd, *op welke wijze* dit geschieden moet. Het blijkt, dat dit er zeer op aan komt.

Daarenboven kan men niet zeggen, dat het gebruik van dit meel geheel *nieuw* is. In het aangehaalde no. toch der *Flora Batava* leest men, »dat de wortel door uitdrooging zijne purgeerende kracht verliest en dan, als meel tot brood bereid, tot voeding dienen kan."

Eindelijk stemmen wij het den schrijver wel toe, dat het moeijelijk zal zijn, dadelijk eene genoegzame hoeveelheid van dezen wortel tot meelbereiding in te zamelen (alhoewel zij hier te lande, onder anderen bij *Doetinchem* in Gelderland, als geneesmiddel veel uit het wild wordt ingezameld); maar wij zijn volstrekt niet overtuigd van de waarheid der verzekering van den heer Bonnewyn, dat het gemakkelijk zal zijn haar te kweeken, dat dit zonder kosten zal geschieden, dat zij geen mest vraagt en overal groeit op de kale en verloren gronden. De ondervinding zal hierover alleen kunnen beslissen, en ik voor mij zoude er zeer aan twijfelen, of zij wel geheel op het *open* veld en op *schrale* gronden met voordeel zoude kunnen worden aangekweekt, daar zij van natuur steeds in heggen, met hare klawieren zich vastklemmend, en waarlijk niet (b. v. rondom Amsterdam) op dorre en onvruchtbare gronden wast.

Met de vereischte voorzorgen in het werk gesteld, ware echter eene proefneming met deze meelsoort niet onbelangrijk te noemen.

Groningen, 30 Januarij 1856.

H. C. van Hall.

Kwelderkwestie.

In de *Groninger* en *Provinciale Groninger* dagbladen van het laatst van December vinden wij vermeld, dat de heer G. Reinders door het domeinbestuur voor de regtbank van Appingedam is gedagvaard, wegens het, zoo men beweert, onregtmatig en onwettig bezit van ruim 82 bunders kwelderland.

Ik heb niet de pen opgevat om bedenkingen te maken tegen het in dezen gebruiken van de woorden »*onregtmatig en onwettig bezit*". Ieder in deze provincie die op dat berigt heeft acht gegeven, weet toch dat het dezelfde zaak is als die, welke in 1842 hier een' zoo pijnlijken indruk heeft gemaakt en waarvan toen in een adres der Staten aan Z. M. den Koning, met eenparige stemmen aangenomen, — gezegd werd:

»De Staten der provincie kunnen niet genoeg uitdrukken de algemeene verbazing, den noodlottigen indruk, de verslagenheid, de ongerustheid, door dezen maatregel onder vele der meestgegoede, de meestgezeten, de meest invloed hebbende standen verwekt.........

»Mogt het Zijne Majesteit behagen Hoogstdeszelfs onderdanen daarvoor te bewaren, dat de Fransche wetten en decreten, door eene Nederlandsche regering sedert weldra dertig jaren uit het geheugen gewischt en door Nederlandsche wetten vervangen, thans nog tegen Uwer Majesteits onderdanen in het leven zouden worden teruggeroepen."

Dat hoogst belangrijk adres was een gevolg van een in 1842 aan ongeveer *honderd en zeventig* landbouwers in dit gewest, van wege het domeinbestuur gedane aanzegging, om gronden te ontruimen en aan het rijk over te geven, door hen gekocht en betaald of op eene andere wettige wijze verkregen.

De heeren mrs. R. T. Mees en H. de Ranitz deden tot de indiening van zoodanig adres, het voorstel aan de Staten.

De aanspraak van het domein tegen de bezitters der gronden langs onze wadden, werd aan de uitspraak der regterlijke magt onderworpen, waarbij laatstvermelden in het bezit hunner gronden werden gehandhaafd, zoo wel door de arrondissements-regtbank te Appingedam, als door het provinciaal hof te Groningen. — Het domeinbestuur heeft de zaak niet bij den hoogen raad gebragt, en men meende algemeen de zaak als afgedaan te kunnen beschouwen, tot dat men voor eenigen tijd weder hoorde spreken van opnemingen door rijks-ambtenaren langs de wadden gedaan, die in verband zouden staan met het voornemen om die zaak op nieuw voor de regtbank te brengen, gelijk dit nu reeds is bevestigd. De zaak van den heer Reinders zal alzoo zijn die van al de vroeger gedagvaarden, en niet alleen van deze, maar van honderde anderen, die als eigenaren, of vroegere bezitters van die gronden, of als erfgenamen van dezen, nog in die zaak betrokken zouden kunnen worden.

Onder zoodanige omstandigheden hebben wij gemeend de aandacht van de ingezetenen van dit gewest, bijzonder van die van het Hunsingo- en Fivelingo-kwartier, nadrukkelijk te moeten vestigen op het in 1844 bij den heer C. M. van Bolhuis Hoitsema uitgekomen hoogst belangrijk werk van onzen geleerden dr. R. Westerhoff, getiteld:

De Kwelder-Kwestie nader toegelicht, of betoog *dat de kwelderlanden en aanwassen, langs onze wadden gelegen, niet zijn de eigendom van den Staat, maar der tegenwoordige partikuliere bezitters, en niet vallen onder het bereik van art.* 538 *van den Cod. Civ. of onder dat van het daarop gebouwde keizerlijke decreet van den* 11*den Januarij* 1811.

Allen die belang stellen in deze zaak — en wie doet dit niet in de provincie Groningen, — vinden in dit werk op geschiedkundige gronden aangetoond het regt der tegenwoordige partikuliere eigenaren en bezitters van den grond, op het ongestoorde behoud daarvan. Hoogst belangrijke bijzonderheden worden aangaande de vroegere gesteldheid en geschiedenis van ons gewest daarbij medegedeeld — en de verdienstelijke schrijver heeft onzes inziens zijne taak zoo meesterlijk vervuld, dat geen onpartijdige het werk uit de hand zal leggen zonder volkomen te beamen wat daarin ten slotte wordt gezegd: »*zoo lang de duidelijke letter der wet nog iets te beteekenen zal hebben; — zoolang het zeestrand niet tot onze kwelders*

genaderd is, en zoolang de rivieren niet uit onze wadden verdwenen zijn, maar die blijven DOORSNIJDEN EN OMVATTEN, — *zóólang zullen ook wij blijven beweren, dat onze thans, op grond van art. 538 van den Cod. Nap. opgeëischte kwelderlanden niet onder dat wetsartikel kunnen begrepen worden.*"

Eindelijk verdient onzes inziens nog bijzondere vermelding het achter het werk geplaatste wadkaartje, hetwelk getrouw voorstelt den loop en de monden van de *Eems* en van het *Friesche gat*, mitsgaders de Groninger en Uithuizerwadden met derzelver geulen, balgen en slenken bij ebbe of laagwater. Hieraan moet te meerder waarde worden gehecht, omdat bij een groot aantal der kaarten van deze provincie, die aanwijzingen ontbreken, terwijl zij daarop behoorden voor te komen.

GRONINGEN, 30 Januarij 1856. S.

Leonardo da Vinci.

In de *Groninger Courant* van den 18den Januarij l.l. lazen wij een belangrijk berigt betreffende de teekeningen van LEONARDO DA VINCI tot toelichting van de verhandeling van VITRUVIUS over de gestalte van den mensch. Dit werk van DA VINCI is thans door JOSEPH BONOMI te Londen uitgegeven en zal zeker voor kunstenaars en dilettanten der kunst hoogst aangenaam en tevens belangrijk zijn. Zoo zullen er misschien nog veel van zijne werken onbekend hier of daar in schuilhoeken bewaard worden, die, het is zeer te wenschen, ook nog eenmaal aan het licht mogen komen.

DA VINCI's levensbeschrijver, pater MAZENTA, een Milanees, die zijne boeken en teekeningen eertijds in handen had, geeft daarvan eene opgave, waarvan wij hier eene korte schets mededeelen. Nadat in deze levensbeschrijving vermeld wordt, waar hier of daar zijne schilderstukken verstrooid zijn, volgt wat hij al geschreven heeft. »Wat het overige van zijne werken en teekeningen betreft, zegt MAZENTA, zoo houden diegenen, die ze verzameld hebben, ze verborgen, zonder het publiek daarmede bekend te maken. .... (*) Van zijne verhandelingen heeft men slechts het volgende kunnen ontdekken:

a) De eerste verhandeling bevat de natuur van den horizontalen stand van het water en deszelfs beweging. Dit werk is voorzien van vele schetsen van werktuigen, die bij waterleidingen enz. te gebruiken zijn. Tot vervaardiging daarvan gaf de kardinaal MORTISANO aanleiding.

b) De tweede handelt over de anatomie, waarbij een groot getal teekeningen behooren. Dit werk wordt in zijne verhandeling over de schilderkunst aangehaald.

c) De derde bevat de anatomie en de figuur van het paard. LEONARDO teekende ze schoon en maakte daarvan zuivere modellen. Hij vervaardigde ze ten dienste van hen die veldslagen schilderen wilden. VASARI, BORGHINI en LOMAZZO maken er in hunne werken gewag van; het opstel is echter bij de verovering van Milaan verloren geraakt.

d) De vierde handelt over de doorzigtkunde en is in verscheidene boeken verdeeld. LOMAZZO spreekt er van in zijn vierde kapittel. LEONARDO heeft daarin regelen gegeven, hoe men figuren grooter voorstellen kan, dan ze in 't leven zijn.

e) De vijfde heeft den titel: Over licht en schaduw. LEONARDO behandelt daarin zijn onderwerp als wijsgeer, wiskunstenaar en schilder. In zijne verhandeling over de schilderkunst spreekt hij daarvan in het 278 kapittel.

Dit werk, in rood fluweel gebonden, bevindt zich in de Ambroziaansche bibliotheek te Milaan en is vroeger door MAZENTA aan den kardinaal BARROMEUS ten geschenke gegeven.

LEONARDO beloofde in zijne verhandeling over de schilderkunst nog twee andere werken, n.l. één over de beweging der ligchamen en één over den horizontalen stand der ligchamen; in het 112, 128 en 268ste hoofdstuk van de verhandeling over de schilderkunst haalt hij ze aan; het is echter onzeker of hij ze uitgewerkt heeft."

Zoo ver het berigt van den levensbeschrijver van dezen veelomvattenden kunstenaar, wiens meesterstuk »het laatste avondmaal" algemeen bekend, en in fresco geschilderd is in het Refectorium te Milaan, waarover GÖTHE eene verklaring geschreven heeft. Van de vele platen, die er van zijn, is die van RAPHAEL MORGHEN de beste. Voor een der eerste en beste afdrukken heeft nog voor korten tijd BUFFA en COMP. eene aanzienlijke som gelds willen geven; hij was evenwel niet te koop. Het origineel te Milaan was ten tijde van het verblijf van den ridder C. KRUSEMAN in Italië, helaas! reeds zeer beschadigd; de zaal werd voor een paardenstal gebruikt. De *Konst- en Letterbode* heeft ons onlangs medegedeeld, dat het zeer gelukkig gerestaureerd is, en men er veel op had ontdekt, wat men vroeger niet had opgemerkt. In hoe verre dit waar is, zal de tijd leeren.

Een jonge kunstenaar te Amsterdam, die voor korten tijd uit Italië teruggekeerd is, twijfelde er zeer aan; want toen hij het gezien had, zag men er niet veel meer van, dan de omtrekken.

A. M.

(*) Wij hebben uit deze aanhaling een gedeelte weggelaten, dat ons niet belangrijk genoeg voorkwam om daarmede de kostbare ruimte te vullen. De geachte inzender duide ons dit niet ten kwade. RED.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 31 Januarij.

De Koningin heeft heden het Parlement in persoon geopend. In de openingsrede komen de volgende zinsneden voor op den tegenwoordigen oorlog betrekkelijk: Na den val van Sebastopol heb ik de bemiddeling van Oostenrijk tot het herstel van den vrede aangenomen. Er zijn zekere voorwaarden vastgesteld, die, naar ik hoop, de grondslagen van een algemeen vredes-verdrag zullen worden. De onderhandelingen zullen ten spoedigste in Parijs worden geopend. Het doel des oorlogs zal daarbij niet uit het oog worden verloren. Inmiddels zullen de krijgstoerustingen worden voortgezet, totdat de vrede zal zijn gesloten. — De Koningin heeft zich gunstig over het raktaat van den 22sten Nov. met Zweden uitgelaten.

De beurs is vast. Consols 91⅜.

EFFEKTENBEURS.

AMSTERDAM, 31 *Januarij*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63¼.
Dito Dito	» 3	»	75⅝.
Dito Dito	» 4	»	$93\frac{7}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	77¼.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	39⅜.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	84⅛.
Dito Nation. Metall	» 5	»	79¼.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	$23\frac{13}{16}$.
Dito Binnenl	» 3	»	$38\frac{1}{16}$.
PORTUGAL	» 3	»	44.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	101½.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	100½.
Dito bij *Hope*	» 4	»	81⅞.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	80⅜.
Nieuwe Leening van 1853 bij *Stieglitz*	» 6	»	89¾.

WEENEN, 31 *Januarij*. Metalliek 5 pCt. ƒ 86¼. Nat. Leening ƒ 88⅛. Wissel op Londen ƒ 10.22. Zilver ƒ 7.38.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 26 Jan., *Emmelkamp* Annechina, Brussel; *Tent* Maria, Antw.; *Scherpbier* Remke, Stockh.; — 27 *Ruige* Stad Leyden, Bat.; *Edel* Andreas, Akyab; *Tunteler* Geertruida, Lissabon; *Meijer* Wobbina Cath. en *Hollander* Louise Sophie, Lond.; — 28 *Gnodde* Jonge Walrave, Galatz; *Rollman* Cornelis Houtman, Antw.; *de Vries* Vijf Gezusters, Bremen; *Hoekstra* Stad Stavoren, Surin.; *Jansen* Cath., Rouaan; — 29 *Eijlers* Javaan; Surin.; *v. d. Velde Smit* Aurora, Rott.

TEXEL 28 Jan., *Boulet* Adelaar en 29 *Uitermark* Zwaluw, Bat.; *Kikkert* Voorwaarts, Sur.; *v. Hemert* Corneliszoon, Galatz.

HARLINGEN 26 Jan., *de Jong* Zuiderzee, Texel.

HELVOET 28 Jan., *Overgaauw* Joh. Maria, Bat.; *de Zeeuw Bagges* Thetis, Bergen.

BROUWERSHAVEN 28 Jan., *Koekeles* de Zwerver, Batavia.

VLISSINGEN 27 Jan., *Brouwer* Jonkvr. Geertrui, Alexandrië.

BATAVIA vóór 10 Dec., *Rolufs* Telegraph, *Esink* Castor, *Koning* Admir. van Heemskerk, *Groote* Zorgvliet, *Sanders* Graaf van Nassau, *Eijlstra* Mentor, *v. d. Plas* Nederland en Oranje, *v. Oosteroom* Julie Claire, *Mulder* Ida, *v. Duyvenbooden* A. R. Falck, *Veenstra* Schoon Verbond, *Hoogland* de Zwijger en *Kalsshoek* Constantia, Amsterdam; *Fink* Neêrlands Koningin, *Prange* Ottolina, *Jochems* Australië, *Poort* Europa, *Berghorst* Orion, *v. d. Heidt Sm.* Maria Adriana, *Verloop* Jan Pietersen. Koen, *Bonjer* den Elshout, *Pfeill* Minister Pahud, *Johan* Vijf Vrienden, Rott.; *Wilton van Reede* de Schelde, Zierikzee; *van Bochove* Diana Sydney; *Kruisinga* Bosphorus en *Luteijn* Noordster, Singapore; *van Boven* Minerva, Riouw; *Wulp* Stad Schiedam, Point de Galle; *Kloppenburg* Lucipara's, Montevideo; *Croese* Peking, Antw.; *Kruimel* Oud Alblas, Londen; *Bouwmeester* Loopuit, Hamb.; *Marker* Emelie, v. Foo-chew-Foo n. Australië; *Annokkee* Buitenz., v. Woosing n. Cowes; *Tonjer* Everdina Elisabeth en *Kluin* Juno, v. Rott., *Grivel* Sumatra en *Kikkert* Proteus, v. Cardiff, *Kuyper* Euterpe, v. Swansea, alle 5 n. Hong Kong.

RANGOON 30 Nov., *Weijsen* Henriëtte, Singapore.

HOBART TOWN 16 Oct., *Lucas* Elisabeth en Jacoba, Londen.

KONSTANTINOPEL 8 Jan., *Ninteman* Albert, Fiume; — 9 *de Jonge* Margaretha Arendina, Venetië.

SYRA 18 Jan., *Boer* Verwisseling, v. Liverpool n. Varna.

Bij BEVESIER 25 Jan., *Garrels* Comitas, v. Newc. n. Genua.

LIVERPOOL 25 Jan., *Vaalman* Maria spes mea, Livorno.

HAMBURG 26 Jan., *Hughes* Anna Catharina, Oporto; — 28 *Brouwer* Harmina Nepperus, Cette; *Boiten* Fossina Siers, Berwick; *Lösschen* Hinderika, Triest; *Molema* Paulus, Marseille.

ALTONA 28 Jan., *de Jong* Catharina, Schulperzijl.

HARBURG 27 Jan., *Feddes* 3 Gezusters, Amst.

FLENSBURG 25 Jan., *Lukkien* Marg. Wilhelm., Stettin.

BERGEN 13 Jan., *Lambach* Arend, Rott.

Vertrokken.

AMSTERDAM 26 Jan., *Leonhardt* Oceaan en *Petersen* Claudius Civilis, Bat.; *Westers* Antina, Livorno; — 28 *Jager* Belina, Venetië; — 29 *Krol* Antje en Jansje, Newcastle.

TEXEL 28 Jan., *Ouwehand* Westphalia, Hamburg; *Oldendorp* Ludolf Theodorus, v. Liverpool n. Gron.

HARLINGEN 23 Jan., *Munneke* Baudina en 26 *de Boer* Boreas, Newc.; *Ploeg* Vertrouwen, Schotland.

GRAVESEND 26 Jan., *Duit* Maria Anna, Smirna.

HAMBURG 27 Jan., *Bisse* Vriendschap, Bristol; *Eggers* Adagio, Gibraltar.

In het afgeloopen jaar zijn te Newyork uit vreemde havens binnengekomen 3391 schepen, waarvan 11 Hollandsche.

Gepraaid den 2 Dec., op 32° 7′ Z.Br., 12° 47′ O.L., *Haacke* Alcyone, v. Bat. n. Amst. — Den 10 Dec., op 20° 2′ Z.Br., 1° 10′ O.L., *Gerkens* India, v. Bat. n. Rott. — Den 14 Dec., op 13° 44′ Z.Br., 8° 10′ W.L., *Agema* Timor, v. Bat. n. Dordr. — Den 17 Dec., op 7° N.Br., 2° W.L., *Kramer* Whampoa, v. Swansea n. Bat. — Den 1 Jan., op 30° 36′ N.Br., 40° 33′ W.L., *de Boer* Dionysia Catharina, v. Bat. n. Amst. — Den 6 Jan., op 34° 10′ N.Br., 17° 37′ W.L., *v. Olst* Mathilde, v. Bat. n. Amst.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

26 Jan. *Jonker*, Anna Sophia, v. Hartlepool n. Malmö, steenkool.
de Winter, Catharina, v. Memel n. Halte, m. lijnzaad.
De wind den 26 Jan. W.Z.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 29 Jan., *Velthuis* Prov. Overijssel, Dundee.

BROUWERSHAVEN 29 Jan., *Giezen* Koning Willem III, Bat.

FALMOUTH 27 Jan., *Vegter* Beerta Schuringa, v. Cardiff n. Konst.

Bij FALMOUTH 27 Jan., *Mulder* Constantia en Elizabeth, v. Akyab n. Antw.; *van Driesten* Pieter, v. Newc. n. Konst.

DOUVRES 27 Jan., *Buys* Vriendschap, v. Hartlepool n. Bat.

Bij DEAL 28 Jan., *Carst* Wilhelmina Lucia, v. Newc. n. Bat.

MALTA 16 Jan., *v. d. Sloot* Wilhelmina, Vlaardingen.

PALERMO 16 Jan., *de Jong* Dolfijn, Napels; — 26 *van Vliet* Courier, Malta.

HAVANA 1 Jan., *Hus* Arend, en 6 *Lootsman* Pomona, Amst.

Vertrokken.

DEAL 27 Jan., *Duit* Maria Anna, Smirna.

FALMOUTH 27 Jan., *de Vries* Jan Visser, Surin.

MALTA 18 Jan., *van Vliet* Courier, Palermo.

SAN FRANCISCO 6 Dec., *Lindeman* Kenau Hasselaar, Hongkong; — 17 *Oldendorp* Kijkduin, Manilla.

Uit Elseneur wordt ons ter plaatsing toegezonden het volgend:

OVERZIGT

der algemeene scheepvaart door de Sond gedurende het jaar 1855, *vergeleken met die van het voorgaande jaar.*

VLAGGEN.	1854.	1855.	MEER.	MINDER.
Nederlandsche	1406	1577	171	
Deensche	1969	1688		281
Zweedsche	2606	2500		106
Noordsche	3294	2859		435
Russische	178	8		170
Pruissische	3095	2864		231
Engelsche	2055	2410	355	
Fransche	84	125	41	
Noord-Amerikaansche	45	54	9	
Napolitaansche	20	52	32	
Portugesche	11	16	5	
Hamburger	66	41		25
Bremer	6	18	12	
Lubecker	109	70		39
Mecklenburger	853	721		132
Hanoveraansche	555	682	127	
Oldenburger	119	195	76	
Belgische	9	12	3	
Zuid-Amerikaansche	0	1	1	
	16,480	15,893	832	1419
				832
Het aantal in 't jaar 1855 was dus minder				587

228ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van ƒ 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

2de Lijst. No. 14793 ƒ 1000; no. 18081 ƒ 200; nos. 5607, 15372, 17502, 17611, 19322 en 19400 ieder ƒ 100. — *3de Lijst.* No. 19418 ƒ 400, no. 10343 en 14760 beide ƒ 200; no. 4258, 4894, 9721, 10204, 11622, 12829, 12912, 13246, 15476, 16354, 16502 en 18890 ieder ƒ 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 25sten tot en met den 31sten Januarij 1856 zijn te *Groningen* geboren 14 zoons en 9 dochters; gehuwd 1 paar; overleden 7 ouden en 7 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 28 *Januarij*. Tarwe: Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. ging heden bij gewonen aanvoer tot ƒ 1 per mud lager traag van de hand; goede en puike Nieuwe ƒ 14,25 a ƒ 15; mindere ƒ 12 a ƒ 14; jarige ƒ 15 a ƒ 16,50. Roode soorten mede lager; 160 ℔ Hoogl. Kleefs. ƒ 535, ƒ 540, ƒ 548; 161 ℔ dito ƒ 550; 158, 161 ℔ Bovenl. Ris ƒ 460, ƒ 480. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. ƒ 1 per mud lager, ƒ 10 a ƒ 11,25; Buitenl. zonder handel. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter 20 c. lager, ƒ 6,10 a ƒ 7,20; dito Zomer 70 c. lager, ƒ 5 a ƒ 6. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte ƒ 3,80 a ƒ 4,50; dito Lange ƒ 3 a ƒ 4. — Boekweit, op 142 ℔: Noordbrab. ƒ 270. — Erwten lager: Zeeuws. Groene ƒ 7 a ƒ 8,50; groote dito ƒ 8,50 a ƒ 10,75. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte ƒ 1,50 per mud lager, ƒ 9 tot ƒ 13; dito Bruine ƒ 1 per mud lager, ƒ 8 a ƒ 11; dito Paardenboonen 40 c. lager, ƒ 6,20 a ƒ 7,20. — Koolzaad: goed Zeeuwsch gestort 82½ p. vl. — Kanariezaad ƒ 1 per mud lager, ƒ 9 a ƒ 10,50.

Van den 29sten. Tarwe: 160 ℔ Kleefsche ƒ 530.

AMSTERDAM, 30 *Jan.* Witte Inl. Tarwe merkelijk lager; 127 ℔ n. Vries. ƒ 412; overigens niets in omgegaan. — Inlands. Rogge lager afgegeven, buitenl. zonder handel; 116 ℔ n. Inl. ƒ 305; 118 ℔ dito op levering ƒ 300. — Gerst en Haver zonder handel.

Koolzaad op het voorjaar ½ p. vl. hooger, op het najaar 3½ p. vl. lager; op 9 vat in April 102½ p. vl.; Sept. en Oct. 75½ p. vl. — Raapolie dadelijk onveranderd, op levering, vooral op het najaar, zeer flaauw; op 6/w. ƒ 52,50; vlieg ƒ 51; Mei ƒ 50,25 a ƒ 50; Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 43,25 a ƒ 42,25. — Lijnolie dadelijk en op levering niet williger; op 6/w. ƒ 39, vlieg. ƒ 37,75 a 50; Maart, April en Mei ƒ 37,50 a 75 a 25. — Hennepolie op 6/w. ƒ 47,25; vlieg. ƒ 46.

LONDEN, 28 *Jan.* Van inl. Tarwe was heden weinig ter markt gebragt en de hoedanigheid was over het algemeen zeer slecht; dien ten gevolge ging er tot de vorige notering weinig om; ook in vreemde was niet veel handel. Gerst nagenoeg onveranderd. Boonen en voer Erwten als voren; doch witte bragten 2 sh. meer op. Haver 6 p. a 1 sh. lager.

Van den 30sten. Granen onveranderd bij weinig affaire.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 28 *Jan.* De veeaanvoer ter markt was heden buitengewoon beperkt; dien ten gevolge vertoonde de handel meer levendigheid en de prijzen ondergingen eene verhooging. De 3000 runderen ter markt werden alle tot 2 d. verhooging genomen; schapen waarvan nog geen 16,000 ter markt waren, mede 2 d. hooger; kalveren en varkens eveneens goed verkocht.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 30 *Januarij*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 63¼, 63⅜, 63¼; Dito Dito 3 pCt. 75¼, $75\frac{9}{16}$; Dito Dito 4 pCt. $93\frac{9}{16}$, $93\frac{11}{16}$, 93⅝; O. I. Leening 4 pCt. 93¼; Amortis.-Syndicaat 3½ pCt. 91, 91¼. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 51⅝, 51¾. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 23¼, 23½, $23\frac{5}{16}$; Dito 3 pCt. 43, 43¼, 43; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. 37½, 37⅝, $37\frac{7}{16}$; Coupons-Bewijzen $4\frac{13}{16}$, 4⅞; Amort. Schuld $6\frac{7}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $43\frac{7}{16}$, 43⅜, 43¼. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* en *Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 101, 101¼, 101; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100, 100¼, 100; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 89¼; Dito 4½ pCt. 92⅝, 92⅞, 92⅝; Dito bij *Hope* 4 pCt. 81½; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 80, 80½, 80¼; Dito te Hamburg 5 pCt. 89, 89¼; Cert. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 63½; 5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* 88¾, 89, 88¾; Dito 1855 2/m na de uitgifte 89½, 90, 89½. — POLEN, Cert. 4 pCt. 76¼, 76¾, 76½.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 76, 76¼, 76⅛; Dito Nationale 5 pCt. 77⅞, 78¼, 78⅛; Dito 2½ pCt. 38; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. $39\frac{5}{16}$, 39½, 39⅜; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. $39\frac{5}{16}$, 39⅛, 39⅜; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 83½, 84, 83⅞. Oostenr. Credit Anstalt ƒ 136, ƒ 138, ƒ 138; Oostenr. Bank-Act. ƒ 1130, ƒ 1137, ƒ 1137; Oostenr. Metall. 5 pCt. 75⅞; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCs. 79; N. Loten v. 250 fl. 1854 ƒ 300; Pruiss. Dito 1854 ƒ 202¾; Amerik. Bank-Act. 1⅛, $1\frac{1}{16}$; Dito Orig. 1¼; Nap. Cert. bij *L.* en *B.* 5 pCt. 104⅜; Denem. 5 pCt. 100¼, ¼; Braz. 5 pCt. 98⅜, ½; Dito 1843 5 pCt. 97½; Dito 1839 97⅝; Dito 4½ pCt. 90½; Mexik. 20¾, $\frac{9}{16}$, ⅜; Dito Onb. $20\frac{5}{16}$, ½, $\frac{3}{16}$; Gren. 19¾, $\frac{13}{16}$; Dito Onb. 19¾, $\frac{13}{16}$; Dito Uitg. 7⅛; Ecuador 3½, $\frac{9}{16}$; Dito Onb. 3½, $\frac{9}{16}$; Venez. 27¾; Dito Onb. 27¼; Dito Uitg. 12⅜, ½; Grieken 5 pCt. $5\frac{13}{16}$, $6\frac{3}{16}$; Dito Onb. $5\frac{13}{16}$, $6\frac{3}{16}$; Thes. Amst. 5 pCt. 103¼.

In Holl. fondsen was heden wederom weinig handel of variatie. — Van Russ. waren Oude en Nieuwe 5 pCts. meer aangeboden. In 5 pCts. bij *Stieglitz* was, tot nagenoeg de prijzen van gisteren, de affaire zeer geanimeerd. — Ook Oostenrijksche waren, bij uitgebreiden omzet, zeer gewild. — Voor Spaansche waren insgelijks hoogere koersen te bedingen. — Mexik. waren tot verminderde prijzen verkrijgbaar.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. 4½; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 63¼; Spaansche 1¼ pCt. $22\frac{5}{16}$; Binnenl. 3 pCt. $37\frac{7}{16}$; Metall. 5 pCt. 76⅛.

ADVERTENTIEN.

MILITAIR CONCERT,

ten voordeele der **algemeene Armen** dezer Stad, op ZATURDAG den 2den Februarij a.s., in de SCHOUWBURGZAAL.

Entrée voor een Heer ƒ 1.00 en eene Dame 50 Cent.
Aanvang des avonds te 7 uur.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. U. VAN DER WERFF
met
N. G. SINNIGE.

N. PEKELA, 24 Januarij 1856.

*** Heden beviel van eene DOCHTER A. M. BUIRMA, geliefde Echtgenoot van

R. H. VELTMAN.

NOORDDIJK, 25 Januarij 1856.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER PETRONELLA MARIA ESKES, geliefde Echtgenoot van

D. H. ANDREÆ.

KOLLUM, 28 Januarij 1856.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON H. BRONGERS, hartelijk geliefde Echtgenoot van

P. ENGELS.

BEERTA, 29 Januarij 1856.

*** Heden overleed ons jongste Kind, JOHANNA HELENA, ruim vijf jaren oud.

ANTWERPEN, 26 Januarij 1856.

J. VAN WANING BOLT, *V. D. M.*
J. H. VAN WANING BOLT—TEN BRINK.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den gezegenden ouderdom van bijna 88 jaren, AALTJE GERHARDUS MOLEMA, na eene echtvereeniging van bijna 54 jaren, Echtgenoot van

A. H. CROL.

EEXTA, 28 Januarij 1856.

*** Heden overleed JOUKJE P. DE VRIES, in den ouderdom van ruim 58 jaar, Echtgenoot van

B. J. GEVERS.

GRONINGEN, 30 Januarij 1856.

*** Door den Boekhandelaar **H. R. ROELFSEMA** is uitgegeven:

de 1ste Aflevering van

SEBASTOPOL;

Geschiedkundige Roman uit den tegenwoordigen Tijd, DOOR

Sir *JOHN RETCLIFFE*.

In vier Deelen. 1ste Deel: *Seine en Bosporus;* — 2de Deel: *De Ontwaking der Volken;* — 3de Deel: *Van Silistria naar Sebastopol;* — 4de Deel: *Sebastopol.*

Het geheel zal kompleet worden in 24 Afl., ieder van 4 Vel druks, voor den prijs van slechts 50 Cts. Bij ieder Deel zal eene keurige **Titelplaat** worden gevoegd.

In Duitschland werd de aanzienlijke Oplaag der 1ste Afl. binnen 14 dagen geheel uitverkocht, zoodat nog vóór het verschijnen der 2de Afl. een herdruk daarvan noodig was.

*** Bij den Boekh. **R. G. J. SLADOOT**, te *Groningen*, is verkrijgbaar: **de derde druk van:**

Christus Jezus,

de éénige Middelaar Gods en der Menschen.

LEERREDE over 1 Tim. II, 5; door

A. TRENTROP,

Roomsch-Kath. Priester.

Naar aanleiding van Ds. ***J. C. ZAALBERG'S* Feestrede,** gehouden te *'s Hage* den 31sten October 1855, ter gedachtenis der Kerkhervorming. Prijs 30 Cents.

*** Bij de **Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is uitgekomen:

DE KATHOLIEKE
EN
PROTESTANTSCHE NATIËN

ONDERLING VERGELEKEN
UIT HET DRIELEDIG OOGPUNT VAN
Welvaren, Verlichting en Zedelijkheid.
DOOR

NAPOLÉON ROUSSEL.

Met eene Voorrede van
Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.
Deelen. Prijs ƒ 7.00.

Door genoemde Uitgevers wordt met succes gedebiteerd:

TAFEL
OF
Berekening der Huur of Rente
VAN
EIGENDOMMEN.

Prijs **50** Cents.

In dit Handboekje kan met een' oogopslag worden gezien hoe veel men voor een' Eigendom moet besteden, als men slechts bepaalt naar hoe veel percent men zijn geld wil beleggen, en is dus zoo al niet onmisbaar, toch *hoogst gerijfelijk* voor Renteniers en andere Bezitters van Eigendommen.

Bij vernieuwing vestigen bovengenoemde Uitgevers juist in dezen tijd de aandacht op het door hen uitgegeven Werk:

DE KWELDER-KWESTIE
NADER TOEGELICHT,
OF
BETOOG,

dat de Kwelderlanden en Aanwassen, langs onze Wadden gelegen, niet zijn de eigendom van den Staat, maar der tegenwoordige Partikuliere Bezitters, en niet vallen onder het bereik van art. 538 *van den Cod. Civ. of onder dat van het daarop gebouwde Keizerlijke Decreet van den* 11*den Januarij* 1811,

DOOR

Dr. R. WESTERHOFF.

Met eene **WADKAART.**

Prijs *f* 2,80.

Afgescheiden van de in dit Werk behandelde kwestie, welke in de tegenwoordige omstandigheden weder zoo velen in onze Provincie bezig houdt, verdient het Werk ook nog hierom belangstelling, dat de geleerde schrijver, zooals de *Algemeene Konst- en Letterbode* van den 7den Junij 1844 vermeldt, door onderscheidene grootere en kleinere Geschriften van zijne hand reeds van eene zeer gunstige zijde bij het Publiek bekend, — in dit Werk eene menigte van wetenswaardige Geologische en Oudheidkundige bijzonderheden heeft medegedeeld, die de aandacht van de beoefenaars dezer beide hoogstbelangrijke wetenschappen ten volle en in hooge mate verdienen.

BEURTVEER VAN

Assen op Amsterdam, vice versa.

Op VRIJDAG den 1sten Februarij e.k., wordt het **BEURTVEER** tusschen ***ASSEN*** en ***AMSTERDAM*** GEOPEND, en wel van *Assen* 's morgens te 5 uur, van *Amsterdam* één uur voor Boomsluiten. — Heeren BOEKHANDELAREN en KOOPLIEDEN in *Groningen* wordt dit BEURTVEER bijzonder aanbevolen, voor ***spoedige verzending*** hunner PAKJES en GOEDEREN, terwijl gemeld Veer mede zeer geschikt is voor PASSAGIERS. — Die op genoemde dagen met den SNIKWAGEN van *Groningen* rijdt, en dan van *Assen* per Schuit, kan te *Meppel* op den BEURTMAN komen, welke onmiddellijk daarna vertrekt. De VRACHT voor PASSAGIERS en PAKJES is zeer billijk.

J. SMIDT, *Beurtschipper.*

Houtboeldag.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris, zullen, op **MAANDAG den 11den Februarij 1856**, des voormiddags te 10 uur, op de Plaats en ten verzoeke van R. MARRING, te *Kropswolde*, publiek worden verkocht: ongeveer **300 SPARREN** en **75 EIKEN STAMBOOMEN**, waaronder van zeer zwaar Hout.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 12den Februarij 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvr. de Wedw. BONTEKOE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene nette, geheel nieuw getimmerde BEHUIZING, get. N 124, met OPEN PLAATS en TUINTJE, staande en gelegen te *Groningen*, in de Nieuwe Boteringestraat, Oostzijde, wordende in huur bewoond door den Heer TOBENGA.

II. Eene nieuwgetimmerde BEHUIZING, geteekend letter P, no. 217, staande en gelegen te *Groningen*, in den Breedengang, Zuidzijde, in eigendom toebehoorende aan G. HUISMAN.

III. De EIGENDOM van ongeveer 7 B., 50 R. ongescheiden in ongeveer 10 B. LAND, gelegen in den *Finsterwolder-Polder*, onder beklemming in gebruik bij JAN KLAASSENS MUNTINGA en Vrouw, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van *f* 150—48.

IV. De EIGENDOM van ongeveer 7 B., 50 R. LAND, gelegen te *Uithuizen*, onder beklemming in gebruik bij GARMT JANS WIERINGA, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 58—00.

V. De EIGENDOM van p. m. 6 B. LAND, gelegen te *Beerster Hooge*, onder beklemming in gebruik bij J. POST en Vr., voor eene jaarl., op den 1sten November verschijnende, huur van *f* 70—00.

VI. De EIGENDOM van p. m. 3 B. LAND, gelegen te *Nieuwolda*, onder beklemming in gebruik bij R. H. UDEMA, voor eene jaarl., op Martini verschijnende, huur van *f* 36—00.

Om te aanvaarden: perceel 1 en 2 op den 1sten Mei 1856 en 3 tot 6 dadelijk na den Toeslag. Perceel 1 en 2 te bezien op den dag van Verkoop van 2—4 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

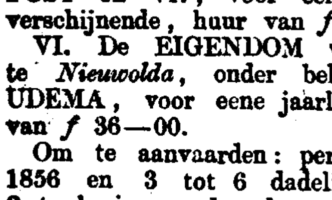

In het midden dezer maand FEBRUARIJ zal, met andere Goederen, publiek te koop worden aangeboden: Eene ruime en wèldoortimmerde **HEEREN BEHUIZING**, gemerkt I 275, met eenen grooten fraaijen **TUIN** er achter, Uitgang hebbende door den Uurwerkersgang, naar de Kijk-in-'t Jatstraat, staande en gelegen Noordzijde in de Turftorenstraat, te *Groningen*, wordende door den Heer S. J. VAN DUINEN en Mejufvr. in eigendom bewoond.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

*** Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, WOENSDAG den 6den Februarij 1856, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein E. DIJK, te *Uithuistermeeden-Buitendijks*, ten verzoeke van de Erv. JAN J. GRIEDE en Vrouw, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, met de BEKLEMMING van het HEEM, groot 32 R., 91 E., doende op Midw. tot huur *f* 10—00, staande en gelegen te *Uithuistermeeden.*

Mr. WERUMEUS BUNING, *Adv. en Nots.*

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen L. K. REMTEMA en Vrouw, op VRIJDAG den 8sten Februarij 1856, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder B. CRAKER, te *Beerta*, publiek te verkoopen:

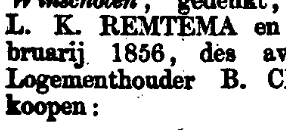

Eene **BEHUIZING** en TUIN, staande en gelegen Westwaarts te *Oude Beerta*; — om te aanvaarden den 1sten Mei 1856.

De Conditiën liggen ter lezing ten KANTORE van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

De Publieke Veiling
DER
Vaste Goederen

van wijlen JAN DUURTS BEUKEMA en ANTJE ONNES, in leven Ehel., te *Lettelbert*, zal nu bepaaldelijk plaats hebben op VRIJDAG den 8sten Februarij 1856, des namiddags te 2 uur, ten Huize van DUURT JANS BEUKEMA, bij de Lettelberterklap, en zulks in zoodanige perceelen, als vroeger bij gedrukte Aanslagbiljetten zijn bekend gemaakt en door Nos. zullen worden aangewezen.

Mr. H. P. WICHERS, *Notaris.*

*** Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, ten verzoeke van E. O. BLAAUW, Landbouwer te *Kiel*, en ten Huize van O. E. BLAAUW, Kastelein bij het *Kielster Verlaat*, op VRIJDAG den 8sten Februarij 1856, des avonds te 5 uur, voor 3 jaren, publiek te huur presenteren, in perceelen en in massa:

Eene **BEHUIZING** en SCHUUR met ERF, TUIN en 3 plaatsen LAND, daarachter en naast gelegen, te zamen groot 13 B., 66 R., 60 E., staande en gelegen in de *Nieuwe Compagnie*, aan het Kieldiep, onder *Kropswolde*, thans nog bewoond door E. E. SLUIS; te aanvaarden het Land den 12den Maart en het Huis op den 1sten Mei 1856.

Na bekomene Regtsautorisatie, zal, op nader te bepalen tijd en plaats, in het openbaar te koop worden aangeboden: Eene **BOEREN BEHUIZING** en SCHUUR met het daarachter gelegen en bijbehoorend LAND, zamen groot 15 B., 31 R., 10 E., staande en gelegen te *Windeweer* en te *Kiel*, Westkant, onder het *Hoogezand*; laatst in eigendom bezeten bij de Weduwe BEREND J. VROOM.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van KORNELIS JELTES ABBRING, op ZATURDAG den 9den Februarij 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van J. D. POLL, te *Leens*, publiek verkoopen:

De sedert vele jaren bestaande **DILIGENCE** of **POSTWAGEN**, dienende des **Dingsdags** en **Vrijdags** tusschen ***Leens*** en ***Groningen***, *vice versa*, en bestaande in een welingerigt Rijtuig voor 9 Personen, en verdere Gerijfelijkheden, met KAPCHAIS, BOERENWAGEN, 2 PAARDEN, onderscheidene GEREIDEN, KUSSENS, HAKSELBAK en verder TOEBEHOOREN; benevens het REGT van CONCESSIE.

*** De Notaris **M. P. WENNIGER**, te *Loppersum*, gedenkt, ten verzoeke van de Wedwe van PIETER KLASEN WIJK, op MAANDAG den 11den Februarij 1856, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van de Weduwe G. J. VENEMA, te *Bedum*, publiek te verkoopen:

Een' nieuwen, hecht-sterken, ruimen en grooten **PEL- en ROGGEMOLEN**, eene afzonderlijk staande **BEHUIZING** en **SCHUUR**, met EIGEN ERF, staande en gelegen aan het Trekdiep en den Grindweg bij de *Ellerhuizertil*, onder *Noordwolde.*

*** Door den ondergeteekenden Notaris te *Zuidhorn*, zullen, op MAANDAG den 11den Februarij aanstaande, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein J. D. BAKKER, te *Enumatil*, publiek, bij Perceelen worden verkocht:

Ruim zes Bunders **uitmuntend GROENLAND**, gelegen bij *Enumatil*, toebehoorende aan K. J. BAKKER en Vrouw.

Mr. H. GUICHART ABRESCH.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op ZATURDAG den 16den Februarij 1856, des avonds te 5 uur, ten Huize van H. J. BOELMANS, te *Slochteren*, ten verzoeke van H. J. DETHMERS, publiek te veilen en te verkoopen:

I. De VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 9 Bunders GROEN- en BOUWLAND, gelegen nabij het *Schildmeer*, onder *Schildwolde*, zullende jaarlijks tot vaste huur doen 30 Gl.

II. Den EIGENDOM van opgemeld LAND.

Mr. J. D. TRESLING.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een **HUIS**, staande aan de Zuidzijde van het Damsterdiep. Te bevragen bij de Wedw. H. REININK.

Te HUUR, voor *f* 200 's jaars:

Eene **HEEREN BEHUIZING**, bestaande in twee BENEDEN- en twee BOVENKAMERS, benevens KEUKEN en verdere GERIJFELIJKHEDEN; — alsmede voor ***f* 100 's jaars**: Eene **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, staande naast elkander, aan de Lage Der-A. Te bevragen bij den Eigenaar J. C. DE MOL MONCOURT.

Te Huur, tegen Mei e.k.:

Eene **HEEREN BEHUIZING**, in de Zwanenstraat, op den hoek van de Latijnsche poort, te *Groningen*. Te bevragen in de Brugstraat, letter G no. 201.

TE HUUR:

eene nette **BEHUIZING**, in den Kleinen Krom-Elleboog, met OPEN PLAATS, POMP- en REGENWATER. En **TE KOOP**: eene **BEHUIZING**, staande Oostzijde in de Havenstraat. Te bevragen bij den Timmerman J. FOKKENS, in de Turftorenstraat.

TE HUUR,

om op den 1sten Mei a.s. te aanvaarden: Eene **HEEREN BEHUIZING** met vier KAMERS, KEUKEN en KELDER, staande in de Heerestraat, op den hoek van den Carolieweg, Zuidzijde. Te bevragen bij H. BEEKHUIS DAMSTÉ.

TE HUUR, op den eersten Mei:

twee roijale **BOVENKAMERS**, op een' der vrolijkste Standen aan de Vischmarkt. Te bevragen bij

FELDBRUGGE & Co.

TE HUUR,

tegen Mei aanstaande: Eene **BOVENWONING** met vier VERTREKKEN, boven Mejufvr. de Wedw. J. GOEDHUIS, in de Heerestraat.

Met den 1sten Mei a.s. te Huur:

Eene **BOVENWONING**, bestaande in twee KAMERS, een KAMERTJE en een KEUKENTJE, tegenover de Nieuwe Kerk, in de Nieuwe Boteringestraat, bij

J. BENNES STEUR.

TE HUUR:

Eene roijale **BOVENWONING** in de Brugstraat, boven HM. REILINGH.

TE HUUR:

2 roijale **ONGEMEUBELEERDE BENEDEN-ACHTERKAMERS**, waarvan 1 met uitzigt op een TUIN. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

TE HUUR:

Tien Grazen **GROENLAND** buiten de Apoort, alsmede vier en een half Grazen **DITO** buiten de Boteringepoort. Te bevragen bij

G. DE BOER, aan de Vischmarkt.

Er wordt gevraagd, tegen Mei aanstaande,

TE HUUR OF TE KOOP:

Eene **BEHUIZING** met niet minder dan drie VERTREKKEN, waaronder één, hetzij boven of onder, met het noodige licht om als ***WERKPLAATS*** voor eene zindelijke Affaire te kunnen ingerigt worden. Adres onder lett. F, met gesloten Brieven, inhoudende straat, lett., no. en in ***huur*** of ***koop***, franko aan het BUREAU dezer COURANT.

Men vraagt TE HUUR,

op den 1sten Mei e.k.:

eene **WINKEL-** of **KOOPMANS BEHUIZING** in eene der Hoofdstraten. Opgaaf van Stand en Huur, onder dres en letters M S B, aan het BUREAU dezer COURANT.

UIT DE HAND TE KOOP,

bij den Scheepssmid KREMER, aan de Rademarkt te *Groningen*: **AANNEMERSGEREEDSCHAPPEN**, als: eene WATERSLANG, een zwaar HEIBLOK, zware KET, DOMMEKRACHT, TOUWWERK en meer GOEDEREN, tot gerijf van AANNEMERS.

Bij den Vleeschhouwer **J. J. DE GRIJS**, aan het Schuitendiep, zal op MORGEN, ZATURDAG, worden geslagt: eene puik vette fijne **JONGE KOE.**

Bij **H. REMKES**, aan het Winschoterdiep alhier, is een KOOPMAN gearriveerd met eene **schoone Collectie KANARIEVOGELS**, zingende soowel bij Kaarsals Daglicht.

K. K. Middel,

Onderwijzer te *Winschoten*, verlangt, om dadelijk in dienst te treden, een' ***ONDERMEESTER*** van den **derden Rang.** Gadingmakenden vervoegen zich ten spoedigste, doch liefst in Persoon.

SALARIS *f* 200 à *f* 300.

Op een ***KANTOOR*** alhier kan geplaatst worden een **BEDIENDE**, welke goed SCHRIJVENDE en REKENENDE, tevens van ONBESPROKEN GEDRAG is. Adres met franko Brieven, lett. C J, BUREAU dezer COURANT.

Een **KOPERSLAGERS-** en een **BLIKSLAGERSKNECHT** kunnen dadelijk VAST WERK bekomen bij H. M. KEMPEN, in de Steentilstraat te *Groningen*. Brieven *franko*.

Wij hadden weer de zelfvoldoening van een der respectabelste ingezetenen onzer stad een uitstekend gunstig berigt over de **Revalenta** te ontvangen en zenden het UEd. hierbij ter verspreiding door de Nieuwsbladen.

De Echtgenoot van dezen Heer, die sedert geruimen tijd aan eene ziekte sukkelde, die men niet kende, was zoo vervallen en zwak, dat ze opgegeven werd, en men haar spoedig overlijden voorzag. Men hield op met medicineren, nam de toevlugt tot **Du Barry's Revalenta**, en de uitkomsten waren zoo gunstig, dat zij reeds in de eerste dagen gegronde hoop op herstel gaven; de zieke werd dagelijks rustiger en gevoelde zich hoe langer hoe beter, zij won in sterkte en is God dank nu geheel gezond en opgeruimd.

Dezelfde Heer verhaalde ons ook, dat een Kind in zijne familie de gezondheid, naast God, aan de **Revalenta** te danken heeft. Wij hebben vergunning den aanvrager met naam en adres van onzen berigtgever bekend te maken, die gaarne verdere bijzonderheden mededeelen wil.

ROTTERDAM, 12 Jan. 1856. J. A. KLINGER & Co.

Eene goede spijsvertering geeft eene goede gezondheid, en als men de beroemdste geneesheeren raadpleegt, verkrijgt men de overtuiging, dat zij het allen omtrent de beide volgende stellingen eens zijn:

1) Dat, op weinige uitzonderingen na, alle veroudérde kwalen uit de eene of andere stoornis in de spijsvertering voortvloeijen.

2) Dat vaak de behandeling met medicijnen slechts eene oogenblikkelijke verligting bezorgt en dikwijls de kwaal verergert in plaats van ze te genezen.

DU BARRY'S REVALENTA geneest volkomen alle de volgende ziekten, door de spijsverteringsorganen te versterken, derzelver verrigtingen te regelen en het bloed te zuiveren:

Verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, stuipen, vloed, zinkings, slijm, aandoeningen van lever en nieren, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, vernaauwingen, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking.

Het is zonder tegenspraak de eenvoudigste en minst kostbare wijze van genezing. Gezond, voedend en krachtgevend, kan zij alle andere spijzen vervangen. Men bereidt ze op verschillende wijzen voor ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal en avondeten. Een maaltijd kost slechts 12 Cts.

De prijs is 87½ Cent, 2, 3¼, 8 en 16 Gulden in onderstaande Depôts.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITZEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIJZER; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Slochteren*, H. B. HOOGHOUDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

Januarij 1856.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
20	742,83	741,66	740,76	5,2	7,0	5,5	max.	0,99	0,96	Z.t.W.	Z.t.W.	Z.t.W.	betrokken.	betrokken.	bewolkt.
21	739,07	741,01	740,17	4,6	6,2	5,0	0,94	0,99	max.	Z.Z.O.	Z.O.	O.Z.O.	mistig.	„	regen.
22	742,55	743,71	746,66	1,1	0,6	0,8	max.	0,98	0,98	O.N.O.	N.	N.	betrokken.	sneeuw.	sneeuw.
23	747,73	745,33	747,77	1,0	1,6	4,0	0,98	0,98	0,98	„	O.t.Z.	Z.W.	„	betrokken.	helder.
24	743,34	737,45	737,45	5,8	9,0	7,3	0,99	max.	0,84	Z.	Z.	Z.Z W.	„	regen.	bewolkt.
25	736,88	736,60	740,50	5,4	6,8	5,0	0,94	0,94	0,93	Z.W.t.Z.	Z.W.t.Z.	Z.W.	„	betrokken.	wein. bew.
26	747,48	748,71	749,46	3,0	5,6	5,0	0,92	0,93	0,96	Z.W.t.W.	Z.W.	Z.W.t.Z.	bewolkt.	bewolkt.	betrokken.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.